

KHÁM THAI BẰNG PHƯƠNG PHÁP AMNIOCENTESIS

The Royal Women's Hospital Fact Sheet / www.thewomens.org.au

the women's
the royal women's hospital
victoria australia

Phương pháp amniocentesis là gì?

Amniocentesis là phương pháp khám thai bằng cách lấy một số dung dịch (nước) từ màng ối bao quanh thai nhi. Dung dịch này sẽ được đem đi thử nghiệm và từ kết quả thử nghiệm sẽ cho biết thai nhi có bị mắc chứng tật gì bất thường hay không.

Phương pháp này được thực hiện ra sao?

Người ta sẽ dùng kim đâm xuyên qua lớp da của người mẹ, qua thành tử cung và chọc vào phần dung dịch bao quanh thai nhi mà không chạm vào thai nhi hay lớp nhau.

Cuộc thử nghiệm được thực hiện khi bào thai được khoảng 16 tuần, vào giai đoạn này có chừng 150 mi-li lít dung dịch bao quanh thai nhi. Người ta cần lấy khoảng chừng 15 mi-li lít dung dịch để làm thử nghiệm.

Người ta sẽ làm gì với dung dịch từ màng ối?

Thông thường nước màng ối được dùng cho hai cuộc thử nghiệm với các mục đích sau:

- Tìm xem có chất đạm gọi là chất đạm alpha fetoprotein hay không và đo trọng lượng của chất này. Thông thường nếu xương sống thai nhi có tật và phát triển không bình thường (spina bifida) người ta sẽ tìm thấy có nhiều chất đạm này trong nước màng ối.
- Các tế bào trong dung dịch có thể đem vào thử nghiệm với mục đích quan sát các nhiễm sắc thể của bào thai. Từ việc thử nghiệm này, chúng ta có thể tìm xem thai nhi có bị tật Down's syndrome (người có tật này đầu óc và cơ thể phát triển không bình thường) hay những chứng tật gì khác do rối loạn nhiễm thể gây ra hay không. Thử nghiệm bằng cách này cũng cho biết thai nhi là trai hay gái.

Có một số cách thử nghiệm khác cũng dùng dung dịch từ màng ối tuy nhiên những thử nghiệm này chỉ được thực hiện nếu bác sĩ biết chắc cha mẹ của em bé có thể sẽ gặp rủi ro sanh con mắc một số chứng tật hiếm hoi.

Bác sĩ sẽ cho quý vị biết kết quả của cuộc thử nghiệm bằng phương pháp amniocentesis. Trong đa số trường hợp, bác sĩ cũng có thể cho biết chị sẽ sanh trai hay gái nếu chị muốn biết.

Amniocentesis được dành cho những trường hợp thụ thai nào?

- Khi người mẹ được 37 tuổi hay hơn vào ngày sinh theo phỏng đoán.
- Khi người mẹ đã có một lần sinh em bé có vấn đề như bị Down's syndrome hay có tật nơi cột sống spina bifida.
- Khi chính người mẹ (hay người cha đã cấu tạo nên đứa bé bằng tinh trùng của mình) có nhiễm thể bất thường hoặc khi biết chắc là cha mẹ đứa bé có nguy cơ sinh em bé bị mắc vào một trong những trường hợp hiếm hoi bị rối loạn về các chất cấu thành (metabolic) trong cơ thể .

Vì sao phụ nữ trên 37 tuổi cần được thử nghiệm bằng phương pháp amniocentesis?

Phụ nữ càng lớn tuổi thì càng có nguy cơ sinh em bé có nhiễm thể bất thường. Chứng tật thường thấy nhất do nhiễm thể bất thường gây ra là tật Down's syndrome.

Xác suất sinh con có nhiễm thể bất thường cho phụ nữ trong khoảng tuổi từ 37 đến 40 là khoảng 1 trong 100 người. Phụ nữ trên 40 tuổi mới sinh con thì xác suất này còn cao hơn nữa.

Việc thử nghiệm có thể được thực hiện vào bất cứ giai đoạn nào trong thời kỳ thai nghén tuy nhiên an toàn hơn hết là chờ cho bào thai được khoảng ít nhất 15 tuần.

Vì sao cần phải chiếu siêu âm trước khi thử nghiệm bằng phương pháp amniocentesis?

Phép siêu âm dùng âm sóng tần số cao để lấy hình ảnh bên trong cơ thể. Phép này đặc biệt hữu dụng khi cần quan sát bào thai đang phát triển.

Người ta sẽ xoa một loại thuốc nhờn vào phần bụng dưới của chị và dùng máy dò di chuyển nhẹ nhàng trên da bụng của chị.

Không có chứng cứ nào cho thấy dùng máy dò siêu âm là có hại.

Phép siêu âm kiểm soát xem chị sẽ sanh một con hay hơn (sanh đôi chẳng hạn) cũng như xem coi bào thai và nhau có bình thường hay không. Chiếu siêu âm cũng để xác định bào thai được bao nhiêu tháng.

Thử nghiệm chỉ bằng phương pháp siêu âm không thể cho biết rõ là thai nhi có bị mắc chứng Down's syndrome hay không tuy nhiên một số kết quả thử nghiệm có thể giúp phỏng đoán là em bé bị chứng này.

Cuối cùng, phép siêu âm giúp tìm vị trí của em bé và nhau để chuẩn bị việc thử nghiệm bằng phương pháp trích nước trong màng ối.

Những gì sẽ xảy ra vào ngày thử nghiệm?

Chị không cần phải nhịn tiểu để bông đái có thật đầy nước. Tuy nhiên, nếu có một số nước tiểu trong bông đái, người ta sẽ thấy em bé và phần dưới tử cung dễ hơn. Đồ siêu âm xong, người ta sẽ lấy nước từ màng ối ngay.

Sau khi da được lau sạch, người ta sẽ đâm kim vô tử cung. Màn ảnh siêu âm được dùng để giúp bác sĩ đâm kim một cách chính xác. Lấy 15 mi-li lít dung dịch trong màng ối bằng kim chích chỉ mất độ chừng ba mươi giây.

Sau khi bác sĩ lấy kim ra và kiểm soát thai nhi một lần nữa, chị được rời phòng thử nghiệm. Sau 30 phút ngồi nghỉ ngơi im lặng chị sẽ được cho về nhà.

Trong đa số trường hợp, các phụ nữ đều nói rằng họ cảm thấy thoải mái hơn dự đoán và chỉ cảm thấy khó chịu chút ít mà thôi.

Chị có thể tự lái xe về nhà sau khi thử nghiệm, tuy nhiên tốt hơn là chị nên có người đi theo cùng và chờ? chị về sau đó. Thường thì chúng tôi khuyên chị nên nghỉ ngơi thư thả trong thời gian còn lại trong ngày và cả ngày hôm sau nữa, nhưng chị không cần phải đi ngủ.

Những vấn đề phức tạp gì có thể xảy ra?

Chúng ta không biết rõ là những phụ nữ được thử nghiệm bằng phương pháp lấy nước màng ối có bị nguy cơ hư thai hay không.

Theo sự tìm hiểu của chúng tôi thì xác suất bị hư thai giữa những người có thử nghiệm amniocentesis không hẳn là cao hơn những người không có thử nghiệm amniocentesis.

Theo chúng tôi thì tỷ lệ có thể bị hư thai rất thấp và cứ 200 người thì không quá một người bị hư thai.

Ngoại trừ rủi ro rất nhỏ có thể bị hư thai, phương pháp amniocentesis xem ra không có liên quan gì đến những vấn đề phức tạp khác có thể xảy ra cho em bé hay cho việc mang thai.

Việc thử nghiệm này như những phương pháp thử nghiệm khác, có thể thất bại do không lấy mẫu thử nghiệm được hay vì phòng thử nghiệm không tìm ra kết quả.

Tôi phải để ý đến những điều gì sau khi thử nghiệm?

Ít khi nào bệnh nhân có vấn đề sau khi thử nghiệm. Thông thường chị có thể cảm thấy hơi khó chịu vì lớp da dưới bị đâm một chút. Nếu âm hộ ra máu hay tiết ra nước hoặc chị cảm thấy đau ở bất cứ chỗ nào sau khi lấy nước màng ối, chị nên đi khám bác sĩ của mình.

Bao lâu mới có kết quả thử nghiệm?

Thử nghiệm xem thai nhi có bị tật ở cột sống spina bifida hay không thường mất một tuần mới có kết quả. Tuy nhiên chiếu siêu âm cũng sẽ tìm ra được em bé có bị chứng spina bifida hay không. Bác sĩ chỉ cho chị biết nếu có vấn đề, hoặc nếu chị đã có sanh con bị chứng này trong quá khứ.

Thử nghiệm nhiễm sắc thể để xem em bé có bị Down's syndrome hay không mất hai tuần mới có kết quả ; lý do cần phải nuôi tế bào lớn lên trong phòng thử nghiệm. Phòng thử nghiệm sẽ gửi kết quả thẳng tới bác sĩ của chị. Nếu kết quả cho thấy bào thai bị chứng tật bất thường, chị vẫn có thể phá thai được trong giai đoạn mang thai này.

Tóm lược

Phép thử nghiệm bằng phương pháp amniocentesis lấy nước trong màng ối ít khi gặp vấn đề phức tạp. Tuy nhiên phép này chỉ được thực hiện trong trường hợp đặc biệt, thông thường nhất là khi người mẹ 37 tuổi trở lên. Phép thử nghiệm này xem xét coi em bé có bị Down's syndrome , bị nhiễm thể bất thường hay cột sống có bị tật spina bifida hay không. Điều quan trọng quý vị nên biết là tuy chiếu siêu âm hay phương pháp amniocentesis rất hữu dụng trong việc khám nghiệm để biết chắc em bé phát triển được bình thường hay không, những phương pháp này không bảo đảm là tất cả mọi chứng tật bất thường đều được tìm thấy và loại trừ.